

5. Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність» від 05.06.2014 р. № 1314-VII.
6. Закон України Про стандартизацію / Відомості Верховної Ради України. К., 2014. № 31, ст. 58.
7. Коломієць Л.В. Метрологічне забезпечення контролю якості продукції Метрологія, стандартизація, сертифікація та управління якістю в системах зв'язку / [Коломієць Л. В., Воробієнко П. П., Козаченко М. Т.]. Одеса : ТОВ «ВМВ», 2009. 376 с.
8. Марков Б.Ф. Основные направления развития государственной метрологической системы. // Український метрологічний журнал. 2014. №3. С. 7-11.

УДК. 636.082

ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОМАТОК РІЗНОЇ СЕЛЕКЦІЇ ЗА ПОЄДНАННЯ З КНУРАМИ СИНТЕТИЧНОЇ ТЕРМІНАЛЬНОЇ ЛІНІЇ «MAXGROW»

М. Гречко, здобувач

С. Луговий, д-р с.-г. наук, проф.,

Миколаївський національний аграрний університет

Проведено дослідження особливостей технології виробництва свинини в умовах СТОВ «Промінь» Первомайського району. Встановлено, що свиноматки селекції фірми Genesus за поєднання з кнурами синтетичної термінальної лінії «MaxGrow» проявляють максимальний рівень відтворювальних ознак, порівняно з чистопородними свиноматками великої білої породи та помісними тваринами F1 ВБ×Л. Зокрема, загальна кількість поросят при народженні у них була на 1,6 гол. (12,7%) більшою, порівняно з аналогами великої білої породи ($p \leq 0,001$), та на 1,2 гол. (9,2%) – порівняно з напівкровними тваринами ВБ×Л. До відлучення в гніздах свиноматок Genesus нараховувалося на 1,5 гол. (14,0%; $p \leq 0,01$), свиноматок ВБ×Л – на 0,7 гол. (6,7%) поросят більше, порівняно з тваринами контрольної групи.

Ключові слова: свиноматка, Genesus, схрещування, MaxGrow, відтворювальні якості.

Вступ

З огляду на стрімке зростання чисельності населення Землі, яке щороку збільшується в середньому на 1,2%, стає критично важливим забезпечити людей високоякісними білками тваринного походження. У цьому контексті значну роль відіграє свинарство. Свинина становить приблизно 35% від загального обсягу світового виробництва м'ясної продукції, поступаючи лише м'ясу птиці за цим показником [1].

Огляд літератури

Поєднувальна здатність материнських генотипів свиней різного походження з кнурами синтетичної термінальної лінії «*MaxGrow*» вивчалася О. М. Храмковою [4]. У результаті досліджень встановлено, що напівкровні свиноматки від поєднання йоркшир × ландрас ірландської та німецької селекції при схрещуванні їх з кнурами спеціалізованої синтетичної лінії «*MaxGrow*» ірландської селекції мали вищі показники відтворювальної продуктивності у порівнянні з аналогами української селекції. С. П. Панкєєв та А. В. Царюченко [5] проаналізували доцільність використання кнурів спеціалізованих м'ясних порід, зокрема ландрас, дюрок та п'єтрен, у системі породно-лінійної гібридизації в умовах фермерських господарств. Встановлено перевагу молодняку генотипу ВБ×Л×П з більшим компенсаторним ростом.

Метою досліджень була оцінка показників відтворювальних якостей свиноматок різної селекції за поєднання з кнурами синтетичної термінальної лінії «*MaxGrow*».

Матеріал та методики

Дослідження проводилися в умовах СТОВ «Промінь» Первомайського району. Було використано дані первинних документів зооветеринарного обліку та бухгалтерської звітності.

Для вивчення відтворювальних якостей свиноматок різної селекції за поєднання з кнурами синтетичної термінальної лінії «*MaxGrow*» було сформовано три групи піддослідних свиней. Тварини I (контрольної) групи були представлені свиноматками великої білої породи, їх аналоги II групи (дослідної) – помісними свиноматками F1 (ВБ×Л), а III групи – свиноматками селекції фірми Genesus.

Параметри мікроклімату приміщень, у яких утримувалися тварини, відповідали встановленим гігієнічним нормативам.

Результати досліджень оброблено математико-статистичними методами з використанням комп'ютерної техніки та пакетів прикладних програм [2].

Результати та обговорення

В результаті оцінки відтворювальних якостей свиноматок різної селекції за поєднання з кнурами синтетичної термінальної лінії «*MaxGrow*» встановлено, що за загальною кількістю поросят при народженні перевагу мали свиноматки селекції фірми Genesus, які народжували на 1,6 гол. (12,7%) більше поросят порівняно з аналогами великої білої породи ($p \leq 0,001$), та на 1,2 гол. (9,2%) більше порівняно з напівкровними тваринами ВБ×Л (табл. 1).

Чистопородні свиноматки великої білої породи в досліді виявили багатоплідність на рівні – 11,5 гол., і поступались за цим показником аналогам ВБ×Л на 0,9 гол. або 9,7%, та Genesus на 1,6 гол. або 15,9% ($p \leq 0,01$).

В свою чергу, тварини ВБ×Л поступались за багатоплідністю аналогам Genesis на 0,7 гол. або 5,6 %.

Частка мертвонароджених поросят у контрольній групі становила 8,7%, в II групі – 4,6%, у III групі – 7,7%. Різниця за цим показником між свиноматками піддослідних груп була не вірогідною.

До відлучення в гніздах свиноматок Genesis нараховувалося на 1,5 гол. (14,0%; $p \leq 0,01$), свиноматок ВБ×Л – на 0,7 гол. (6,7%) поросят більше, порівняно з тваринами контрольної групи.

Маса одного поросяти при відлученні коливалася в межах 7,09-7,13 кг і значних розбіжностей у свиноматок піддослідних груп за цим показником не виявлено. Водночас маса гнізда поросят при відлученні, за рахунок їх більшої кількості в гнізді, була вищою на 9,8 кг, або 13,5% ($p \leq 0,001$) та на 4,5 кг, що складає 6,9% ($p \leq 0,01$) відповідно у свиноматок Genesis та ВБ×Л.

Табл. 1. Відтворювальні якості свиноматок різної селекції за поєднання з кнурами синтетичної термінальної лінії «MaxGrow», $\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$

Показник	Група		
	I (контрольна)	II (дослідна)	III (дослідна)
Породність свиноматки	ВБ	ВБ×Л	Genesis
Породність кнура	MaxGrow	MaxGrow	MaxGrow
Загальна кількість народжених поросят, гол.	12,6±0,45	13,0±0,42	14,2±0,54***
Багатоплідність, гол.	11,5±0,27	12,4±0,50*	13,1±0,58**
Кількість мертвонароджених поросят, гол.	1,1±0,37	0,6±0,28	1,1±0,33
При відлученні: - кількість поросят, гол.	10,4±0,36	11,1±0,29	1,9±0,43**
- маса гнізда, кг	73,9±1,78	78,4±1,52**	83,7±1,19***
- маса одного поросяти, кг	7,13±0,13	7,09±0,16	7,09±0,23
- збереженість, %	92,3±3,12	90,13±2,57	91,4±2,52

Свиноматки Genesis та ВБ×Л мали нижчу на 2,15-0,89% збереженість поросят до відлучення.

Отже, свиноматки в Genesis та ВБ×Л при схрещуванні їх з кнурами спеціалізованої синтетичної лінії «MaxGrow» мали вищі показники відтворювальної продуктивності у порівнянні з аналогами великої білої породи. Водночас, свиноматки ВБ×Л поступалися за цими ознаками аналогам Genesis й переважали за ними тварин контрольної групи.

Генотип кнура, спермою якого осіменялась свиноматка, незначно впливає на її відтворювальні якості, але може суттєво вплинути на енергію

росту, отриманих від нього поросят [5].

В наших дослідженнях не встановлено суттєвої різниці за абсолютними приростами поросят у підсисний період, хоча тенденція до їх збільшення простежувалась у тварин дослідних груп (табл. 2).

Аналогічна тенденція простежувалась і за середньодобовими приростами, тоді як за відносними приростами встановлена вірогідна різниця між тваринами контрольної групи та III дослідної групи і становила 1,51% ($p \leq 0,001$).

Таким чином, нащадки свиноматок ВБ×Л та Genesus мали тенденцію до незначного підвищення інтенсивності росту в підсисний період, порівняно з ровесниками, отриманими від свиноматок великої білої породи.

Табл. 2. Інтенсивність росту підсисних поросят різного походження,

$$\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$$

Показник	Група		
	I (контрольна)	II (дослідна)	III (дослідна)
Породність свиноматки	ВБ	ВБ×Л	Genesus
Породність кнура	MaxGrow	MaxGrow	MaxGrow
Абсолютний приріст, кг	5,83±0,13	5,87±0,16	5,95±5,95
Відносний приріст, %	34,55±0,23	35,27±0,28*	36,06±0,38***
Середньодобовий приріст, г	208,2±4,80	209,5±5,64	212,5±8,14

Висновки

Свиноматки селекції фірми Genesus за поєднання з кнурами синтетичної термінальної лінії «MaxGrow» проявляють максимальний рівень відтворювальних ознак, порівняно з чистопородними свиноматками великої білої породи та помісними тваринами F1 ВБ×Л. Зокрема, загальна кількість поросят при народженні у них була на 1,6 гол. (12,7%) більшою, порівняно з аналогами великої білої породи ($p \leq 0,001$), та на 1,2 гол. (9,2%) – порівняно з напівкровними тваринами ВБ×Л. До відлучення в гніздах свиноматок Genesus нараховувалося на 1,5 гол. (14,0%; $p \leq 0,01$), свиноматок ВБ×Л – на 0,7 гол. (6,7%) поросят більше, порівняно з тваринами контрольної групи.

Перспективою подальших досліджень є вивчення особливостей росту, відгодівельних, забійних та м'ясних якостей отриманого молодняку свиней.

Список використаних джерел

1. Пелих В. Г. Селекційні методи підвищення продуктивності свиней. Херсон : Айлант, 2002. 264 с.

2. Технологія виробництва продукції свинарства : навч. посіб. / [В. С. Топіха, В. Я. Лихач, С. І. Луговий та ін.]; за ред. В. С. Топіхи. Миколаїв: МДАУ, 2012. 486 с.
3. Гетья А. А. Оптимізація оцінки племінної цінності та удосконалення системи організації селекційного процесу у свинарстві України: дис. ... докт. с.-г. наук : 06.02.01. Чубинське, 2012. 463 с.
4. Khramkova O. M. Відтворювальні якості свиноматок за різних поєднань порід і типів. *Theoretical and Applied Veterinary Medicine*. 2019. Vol.7 (2). P. 115-119.
5. Панкєєв С. П., Царюченко А. В. Продуктивні ознаки свиней спеціалізованих м'ясних порід зарубіжної селекції в умовах фермерського господарства «Дністер» Херсонського району Херсонської області. *Таврійський науковий вісник*. 2021. № 122. С. 251-258.
6. Сучасні методики досліджень у свинарстві / [за ред. В. П. Рибалка, М. Д. Березовського, Г. А. Богданова та ін.]. Полтава, 2005. 228 с.

УДК: 636.8.09:616-089.856

ОЦІНКА ПЕРЕВАГ ТА РИЗИКІВ СТЕРИЛІЗАЦІЇ КОТІВ ТА КІШОК

В. Довгань, здобувачка вищої освіти

О. Найдіч, канд. вет. наук, доцентка

Миколаївський національний аграрний університет

Стаття розглядає переваги та ризики стерилізації котів і кішок, зокрема контроль популяції, профілактику захворювань та покращення поведінки. Обговорюється оптимальний вік для стерилізації, методи проведення процедури та можливі ускладнення, такі як ожиріння та гормональні зміни. Наведено рекомендації щодо догляду за тваринами після операції та значення стерилізації для зменшення безпритульності.

Ключові слова: здоров'я та поведінка, кастрація, стерилізація, популяція, хірургічне втручання.

Вступ

Стерилізація котів і кішок є однією з найпоширеніших ветеринарних процедур, яка рекомендується як для домашніх тварин, так і для бездомних. Ця процедура не тільки дозволяє контролювати популяцію тварин, а й має чимало інших переваг для здоров'я та поведінки котів. Однак, вона також має певні ризики, які варто враховувати. Дослідження, проведені в останні десятиліття, допомагають детально зрозуміти, як стерилізація впливає на організм тварини, її поведінку та загальну тривалість життя [1].